

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه
۲۶ اگست ۲۰۲۱

یونس نگاه

آزادی استبدادی و دموکراتیک

داکتر عبدالرحمان محمودی در سال ۱۳۳۰ (هفتاد سال پیش) در جریده ندای خلق نوشته بود: "کثله بزرگ خلق سواد نداشته و به مفهوم دموکراسی نمی فهمند. اگر به آن‌ها بگوئیم که معنای آن (دموکراسی) این است که مردم حق دارند خودشان توسط انتخابات و آرای آزاد خود حکومت را تشکیل کنند، هنوز هم از سیاه روزی دیروزه می ترسند".

از نظر محمودی بی سواد و سایه ترس گذشته دو مانع کلان در برابر دموکراسی اند.

او در جای دیگر آزادی را این گونه تعریف کرده بود: "آزادی عبارت از متابعت قوانین و به قیود و مقررات پابند بودن و حس مسؤولیت اجتماعی را در خود تربیه نمودن است".

او در ادامه می نویسد: "آزادی وحشیانه در حقیقت در یک حکومت استبدادی وجود دارد، زیرا حاکم آزاد است که حسب میل و اراده خود با مقدرات مردم بازی کرده و بر حقوق آن‌ها بتازد".

از نظر محمودی آزادی در هردو نظام دموکراتیک و استبدادی وجود دارد. در نظام دموکراتیک آزادی مشروط به قوانین و مقررات و برای همه ساکنان یک کشور است. اما در حکومت استبدادی آزادی وحشیانه در اختیار حاکمان است تا حسب میل و اراده خود با مقدرات مردم بازی کنند، ولی باقی مردم در بند اند.

اگر با عینک روشن‌بینِ محمودی به بیست سال حاکمیت غیرطالبانی ببینیم، آزادی مردم محدود بود ولی آزادی حاکمان نامحدود. اکنون در زمان طالبان آزادی‌های مردم باز هم محدودتر گردیده و آزادی‌های حاکمان بیشتر شده است. حاکمان هر بار بر مردم غلبه می‌کنند چون به گفتهٔ محمودی کتلهٔ بزرگ مردم سواد حقوق خود را ندارند و از سایهٔ ترس‌های گذشته بیرون نشده‌اند.